KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"

ФИШ

ЗА СПЕЧЕЛЕН ВЪТРЕШНОУНИВЕРСИТЕТСКИ ПРОЕКТ

Попълва се от ръководителите/координаторите на проекти, в срок от 10 работни дни след възлагането на проекта.

Обща информация за проекта

№ на проекта * : **РД-08-114/05.02.2025 г.**

Одобрена стойност на проекта* **8136,01 лв.**

Наименование на проекта:

Мониторинг и стратегии за устойчиво развитие на природни и агроекосистеми

Monitoring and strategies for sustainable development of natural and agroecosystems

Научна област: **4.3. Биологически науки, 6.1. Растениевъдство и 6.2. Растителна защита**

Кратко описание на проекта:

Европейското екологично законодателство през 2024 г. въведе нови по-строги изисквания към страните членки, чрез влизането в сила на нова Директива с наименование „Закон за възстановяване на природата". Този нормативен акт поставя крайни срокове и ясни цели за постигане на добро екологично състояние на определен процент от природните местообитания от всички възможни типове. Агроекосистемите са формирани от управлението на природните и биологичните ресурси от човека. Настоящият проект има за цел установяване на многообразието на различни групи организми и оценка на екологичното състояние на екосистеми, на състоянието на плевелните съобщества в обработваеми земи, на растежните и репродуктивни прояви и нападение от болести на сортоподложкови комбинации лози, на чувствителността на различни овощни видове към нападение от листни въшки, на фитосанитарното състояние на житни култури и динамиката в развитието на неприятели, на влиянието на препарати за растителна защита върху продуктивността и технологичните качества на линии и сортове пшеница.

European environmental legislation in the past year 2024 introduced new stricter requirements to the member states, through the entry into force of a new Directive named "Nature Restoration Law". This normative act sets deadlines and clear goals for achieving a good ecological status of a certain percentage of natural habitats of all possible types. Agroecosystems are formed by the management of natural and biological resources by humans. The current project aims to establish the diversity of different groups of organisms and assess the ecological state of ecosystems, the state of weed communities in arable lands, the growth and reproductive manifestations and disease attack of varietal rootstock combinations of vines, the sensitivity of different fruit species to attack by aphids, the phytosanitary state of cereal crops and the dynamics in the development of enemies, the influence of

Ключови думи:	plant protection preparations on productivity and technological qualities of wheat lines and varieties.
	таксономично разнообразие, динамика на съобщества, екологична оценка, редки и защитени видове, лозови масиви, овощни видове, пшеница, растежни и репродуктивни прояви, фитосанитарно състояние
	taxonomic diversity, dynamics of communities, ecological assessment, rare and protected species, vineyards, fruit species, wheat, growth and reproductive manifestations, phytosanitary status
Кратко описание на очакваните резултати:	Получените резултати ще намерят научно и практическо приложение. Данните от анализите на флористичното и фаунистичното разнообразие ще представят информация за ефективността на използваните индекси и тяхната приложимост в програмите за национален мониторинг. Ще бъдат предприети мерки за опазване на редки и защитени видове. Резултатите от анализа на данните за растежните и репродуктивни прояви и нападението от болести и неприятели по различни култури биха имали съществен принос при разработването на нови подходи за опазване на земеделските култури от неприятели, в контекста на интегрираната и екологосъобразна растителна защита.
	The obtained results will find scientific and practical application. The data from the analyses of the floristic and faunal diversity will provide information on the effectiveness of the indices used and their applicability in the national monitoring programs. Measures to protect rare and protected species will be taken. The results of the analysis of the data on the growth and reproductive manifestations and the attack by diseases and enemies on different crops would have a significant contribution to the development of new approaches to the protection of agricultural crops, in the context of integrated and ecological plant protection.

Информация за участниците

Ръководител на проекта	**проф. д-р Росица Димитрова Давидова, ФПН**
Участници (от състава на ШУ)	1. Проф. Димчо Захариев Иванов, д-р, ФПН 2. Проф. Веселин Йорданов Дочев, д-р, ФПН 3. Доц. Димитър Василев Димитров, д-р, ФПН 4. Гл. ас. Мария Живкова Касчиева, д-р, ФПН 5. Гл. ас. Виктор Методиев Василев, д-р, ФПН 6. Преп. Пламен Стефанов Чамурлийски, ФПН 7. Преп. Росица Георгиева Петкова, ФПН
Участници (привлечени от други ВУ)	1. Доц. Теодора Милкова Михова-Чавдарова, д-р, Институт по планинско животновъдство и земеделие – Троян

	2. Гл. ас. Петя Бойчева Атанасова, д-р, Медицински университет – Варна 3. Биляна Миленова Бойчева, СУ „Йоан Екзарх Български“, гр. Шумен 4. Assoc. Prof. Mariana Niculescu, PhD, University of Craiova, Faculty of Agronomy, Agricultural and Forestry technologies Department 5. Professor Aleksandar Simic, PhD, University of Belgrade, Faculty of Agriculture, Department of Crop and Vegetable Production 6. Assoc. Prof. Zoran Pržić, PhD, University of Belgrade, Faculty of Agriculture, Department of Viticulture
Участници (студенти и докторанти)	1. Докторант Ивайло Петров Иванов, ФПН, ДП Екология и ООС 2. Докторант Лидия Радославова Димитрова, ФПН, ДП Екология и ООС 3. Студ. Станислав Спасов Иванов, III РЗ, ф. №2220120008, ФПН 4. Студ. Васил Янков Василев, III РЗ, ф. №2220120012, ФПН 5. Студ. Иван Петков Иванов, III РЗ, ф. №2220120014, ФПН 6. Студ. Сибел Ефраимова Абдраимова, III РЗ, ф. №1320120030, ФПН 7. Студ. Тунжер Ахмед Алиосман, IV РЗ, ф. №2120120012, ФПН 8. Студ. Хюсеин Салихов Чолаков, IV РЗ, ф. №2120120014, ФПН 9. Студ. Стоян Иванов Цанев, IV РЗ, ф. №2120120022, ФПН 10. Студ. Николай Любенов Динков, IV РЗ, ф. №2120120023, ФПН 11. Студ. Калоян Иванов Петров, I МП РЗ, ф. №2422691093, ФПН 12. Студ. Турхан Фахридин Тахир, I МП РЗ, ф. №2422691105, ФПН 13. Студ. Росица Веселинова Атанасова-Георгиева, I МП РЗ, ф. №2422691075, ФПН 14. Студ. Веска Стилиянова Василева, I МП РЗ, ф. №2422691039, ФПН 15. Студ. Петър Иванов Железов, I МП РЗ, ф. №2422691045, ФПН 16. Студ. Васил Свиленов Бошнаков, II МП РЗ, ф. №2322291049, ФПН 17. Студ. Есен Неджати Фейзула, II МП РЗ, ф. №2322291079, ФПН

Информация за продължителността

Начална дата на проекта* :	**05.03.2025 г.**	**Крайна дата на проекта*** :	**05.03.2026 г.**	**Продължи-телност*** :	**Една година**

Изготвил :	**Проф. д-р Росица Димитрова Давидова**	**Дата** :	**05.03.2025 г.**